

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33679
Nom	Didàctica musical
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	Facultat de Magisteri	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	16 - Especialista en educació musical	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
FERNANDEZ MAXIMIANO, RAFAEL	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

Didàctica de la música és una assignatura que interconnecta els aprenentatges conceptuals i procedimentals dels blocs de continguts de l'educació musical cursats en les altres assignatures que conformen la menció d'educació musical. Es pretén que l'alumnat comprega la transversalitat de la música en el curriculum de primària i la seua importància per al desenvolupament de les competències lingüístiques, motrius, matemàtiques i artístiques així com de les socials i culturals a través del procés de musicalització dels escolars.

Per a la qual cosa s'aprofundirà en l'epistemologia i legislació de l'educació musical apropant l'alumnat a la investigació i la innovació en educació musical. D'igual manera es desenvoluparan programacions i unitats didàctiques globalitzades així com la seua posada en pràctica a l'aula.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'accés a l'itinerari d'Especialista en Educació Musical exigeix una prova de nivell de la qual estaran exempts els qui tinguen el grau professional dels ensenyaments de música o equivalent.

COMPETÈNCIES

1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Desenvolupar la creativitat, la improvisació i el sentit estètic a partir de la rítmica i el moviment.
- Identificar auditivament els elements del llenguatge musical a través de l'anàlisi d'obres de la història de la música occidental, del folklore musical i de la música popular urbana.
- Dominar la tècnica d'interpretació de peces instrumentals i improvisació per a la creació musical.
- Integrar les tecnologies de la informació i comunicació en les activitats d'ensenyament i aprenentatge guiat i autònom.
- Desenvolupar el concepte harmònic i compositiu a través de programes d'ajuda a la creació, improvisació.
- Dissenyar i desenvolupar projectes educatius, unitats de programació, entorns, activitats i materials, incloent-hi els digitals, per garantir l'adaptació del currículum a la diversitat de l'alumnat i promoure la qualitat dels contextos en els quals es desenvolupa el procés educatiu.
- Dominar la tècnica vocal per a la interpretació de cançons i improvisació per a la creació musical.
- Conèixer i saber utilitzar la tècnica de la direcció coral per organitzar i dirigir agrupacions vocals.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Per tal de superar aquesta assignatura s'espera que els estudiants coneguen i sigue capaços de reflexionar al voltant de l'Educació Musical des de la perspectiva antropològica; pedagògica; psicològica; neurològica i sociològica. D'igual manera han de fer ús d'informació suficient al voltant del saber pràctic i teòric del mestre/a d'Educació Musical, tot coneixent i assumint les funcions i tasques a desenvolupar en un centre de educació primària.

Aquests aprenentatges han de concretar-se mitjançant la comprensió del procés didàctic de l'educació musical demostrant la capacitat per a dissenyar, programar i aplicar projectes, programacions, unitats didàctiques, etc. Utilitzant diferents metodologies adients a diferents contextos suposats. Per a la qual cosa s'ha de conèixer l'estat de la investigació en aquest camp sent capaços de dissenyar treballs d'innovació i investigació educativa, susceptibles de poder ser desenvolupats a partir dels coneixements assolits, de la bibliografia treballada, i del debat sobre els diferents estils docents i d'altres aspectes relacionats.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'educació musical

Perspectives de l'Educació Musical: neurològica, psicològica i pedagògica. Afegiments de la neurologia dintre dels camp de la investigació al voltant de conductes musicals i els processo de 'musicalització'. Bases psicològiques dels desenvolupament musical en xiquets i adults. Emoció musical; memòria musical; assoliment d'habilitats musicals; percepció/expressió musical; usos terapèutics de la Música i de l'Educació Musical. La didàctica de l'assignatura de Música impartida als col·legis com a cultura general. Pedagogia Musical elemental, superior i pedagogia comparada. Per què, per a què, com i on

ensenyar/aprendre Música.

2. La metodologia en l'educació musical I

Fonamentació teòrica i psicopedagògica de l'Educació Musical. Competències del docent. Enfocaments, concepcions i metodologies sobre l'aprenentatge de la Música i l'organització de les tasques de l'especialista dintre de l'etapa de primària. Pràctica didàctico-musical en els àmbits de l'Educació Musical.

3. La metodologia en l'Educació Musical II

Aportacions de les metodologies musicals del segle XX: Dalcroze, Martenot, Orff, Willems, Kodaly, Schafer i Painter. Aproximació teòrico-pràctica. Influències en la didàctica escolar.

4. La música en el curriculum d'educació primària i la formació del mestre especialista

La música a les lleis educatives: LGE, LOGSE, LOE, LOCE. El curriculum explícit versus el currículum implícit. Fonamentació legislativa de l'Educació Musical. L'especialitat d'Educació Musical versus la menció al títol en educació musical.

5. Desenvolupament dels continguts musicals en el curriculum d'educació primària

Estratègies per al desenvolupament dels continguts dels diversos components del currículum de Primària. Recursos Didàctics dintre de l'etapa de Primària. Disseny, planificació i realització d'intervencions educatives relacionades amb l'Educació Musical en l'escola: propostes didàctiques. El desenvolupament del currículum fins la programació docent: Context, Objectius, Continguts, Metodologia, Avaluació, Recursos.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de l'assignatura combinarà diferents recursos didàctics tal com:

1. Sessions expositives tot combinant la teoria amb exemples didàctics musicals.
2. Tallers didàctics.
3. Sessions teòrico-pràctiques desenvolupades per Mestres d'Educació Musical en actiu.

4. Realització de treballs de recerca didàctica, així com propostes didàctico-musicals per part dels alumnes i exposició dels mateixos.

A més d'aquestes modalitats presencials, l'alumnat realitzarà obligatòriament una programació didàctica per a un nivell o cicle de primària i d'altres treballs de caràcter optatiu. Per tal de poder aplicar aquestos recursos metodològics escaurà l'ús d'ordinador personal (portàtil) dels alumnes dintre de les sessions abans assenyalades.

AVALUACIÓ

La qualificació -darrera representació del procés d'avaluació- haurà de ser reflex de l'aprenentatge individual, entès no sols com l'assoliment de coneixements, sinó com un procés que té a veure de manera fonamental amb canvis intel·lectuals i personals dels estudiants a l'hora de trobar-se amb situacions noves que els exigeixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves. L'avaluació tindrà un caràcter orientador i formatiu, serà contínua i global tot contemplant l'assoliment ara dels objectius adés de les competències generals i específiques. La informació per tal d'evidenciar l'aprenentatge serà arreplegada, sobretot, mitjançant:

1. Treballs col·laboratius (30%)
2. Treball final de caràcter obligatori (30 %)
3. Examen (30%).
4. Co-avaluació (10%)

Per poder accedir a l'avaluació continua serà imprescindible assistir al 80% de les classes i obtenir a l'examen una puntuació superior a 4.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Bowman, W. (2009). La educación musical en tiempos nihilistas. En: Lines, D. K. (2009). La educación musical para el nuevo milenio. Morata. Madrid.
- Díaz Gómez, M. y Giráldez, A. (2007). Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación musical. Barcelona: Editorial Graó
- España. Ley 1/1990 de 3 de octubre, Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo. Ministerio de Educación. (LOGSE) (BOE 4/10/1990)
- España. Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. (LOE)(BOE 4/5/2006)
- España. Real Decreto 1513/2006, de 7 de diciembre, por el que se establecen las enseñanzas mínimas de la Educación Primaria. (BOE n. 293, del 8 de diciembre de 2008).

- Giráldez, A. (2005). Internet y educación musical. Barcelona: Editorial Graó
- López de Arenosa, E. (2004). Apuntes sobre didáctica musical. Madrid: Enclave Creativa Ediciones, S.L.
- A.M.Botella, R. Isusi, R. Fernández, J.S. Blasco, P. Marín-Liébana. Recursos didácticos para docentes de música en educación primaria. Tirant lo Blanch. Valencia (2021)

Complementàries

- Abreu, J. A. (2005). En: Arvelo, A. Tocar y luchar. (película-documental), Venezuela.
- Adorno, T.W. (1998). Educación para la emancipación. Madrid. Morata
- Bernstein, L. (2002). El maestro invita a un concierto. Siruela. Madrid.
- Blacking, J. (2006) ¿Hay música en el hombre? Madrid: Alianza editorial.
- Campbell, P.S. (2004). Teaching music globally. Oxford y Nueva York: Oxford University Press.
- Díaz Gómez, M., Tafuri, J. (2006). ¿Se nace musical?. Cómo promover las aptitudes musicales de los niños. Barcelona: Editorial Graó
- Elliot, D. J. (2009). La comprensión musical, las obras musicales y la expresión de los sentimientos: Implicaciones para la educación. En: Lines, D. K. (2009). La educación musical para el nuevo milenio. Morata. Madrid
- Glover, J. (2004). Niños compositores. Barcelona: Editorial Graó
- Hemsy de Gainza, V. (2002). Pedagogía musical: dos décadas de pensamiento y acción educativa. Buenos Aires: Lumen